

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 3062/2017
27.12.2017.године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Љубице Милутиновић, председника већа, Весне Субић и Биљане Драгојевић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., коју заступа пуномоћник Јасмина Микић, адвокат из ..., против туженог ББ из ..., кога заступа пуномоћник Милан Савић, адвокат из ..., ради заштите од насиља у породици, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж2 410/17 од 24.08.2017. године, у седници већа одржаној дана 27.12.2017. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж2 410/17 од 24.08.2017. године.

Образложење

Пресудом Другог основног суда у Београду П2 690/16 од 20.03.2017. године, ставом првим изреке, одређена је мера заштите од насиља у породици, па је забрањено туженом ББ да приступа у простор око места запослења тужиље АА, предузећа ВВ са седиштем у ..., ... бр. ..., на удаљености мањој од 100 метара и налаже му се да се уздржава од приступа у овај простор, под претњом принудног извршења. Ставом другим изреке одређена је мера заштите од насиља у породици, па је забрањено туженом ББ да на било који начин даље узнемирава тужиљу АА и наложено му је да се уздржава од сваког дрског, злонамерног и безобзирног понашања којим се угрожава телесни интегритет, душевно здравље, или спокојство тужиље, под претњом принудног извршења. Ставом трећим изреке, одлучено је да се ове мере заштите од насиља у породици одређују на период од годину дана од дана одређивања и могу бити продужаване све док не престану разлози због којих су одређене. Ставом четвртим изреке обавезан је тужени да тужиљи надокнади трошкове парничног поступка у износу од 174.900,00 динара, у року од 15 дана од дана пријема писменог отправка пресуде, под претњом принудног извршења.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж2 410/17 од 24.08.2017. године одбијена је, као неоснована, жалба туженог и потврђена пресуда Другог основног суда у Београду П2 бр. 690/16 од 20.03.2017. године.

Против другостепене пресуде тужени је благовремено изјавио ревизију, због погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду, у смислу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, број 72/11...55/14), па је оценио да ревизија туженог није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а ревизијом се не указује посебно на остале битне повреде одредаба парничног поступка због којих се, у смислу члана 407. став 2. и став 3. истог Закона може изјавити ревизија.

Према утврђеном чињеничном стању, парничне странке су биле у ванбрачној заједници, из које имају заједничко дете, мал. ГГ, рођену ... године. Одлуком Другог основног суда у Београду П2 бр. 307/13 од 27.02.2014. године малолетно дете је поверено на старање тужиљи, која ће заједнички са туженим вршити родитељско право и истовремено је утврђен модел одржавања личних односа туженог и малолетног детета. Тужиља је први пут поднела тужбу ради поверавања детета 2011. године од које је касније одустала, а у току интензивног рада органа старатељства са породицом, у смислу праћења и процене, у више наврата је обављен разговор са парничним странкама, те су констатовани изузетно поремећени односи између родитеља малолетног детета, као и да је мајка у више наврата пријављивала туженог за насиље у породици током 2013. године, па је на захтев суда упућен извештај у коме је констатовано да је целисходно изрећи мере заштите од насиља у породици. Међутим, овај поступак је окончан повлачењем тужбе и супротно мишљењу органа старатељства донета је одлука о заједничком вршењу родитељског права и уређен модел виђања детета и туженог. Тужиља је процењена као особа која је покренула поступке који се могу сматрати као одраз њене решености да сложену и дубоку дисфункционалну породичну ситуацију разреши, како би заштитила свој и најбоље интерес детета. Тужени се експонира као изузетно заинтересован за дете, с тим да у својим начинима исказивања бриге демонстрира елементе опсесивности и фиксације, као и потребу да своје схватање и принципе нареди мајчиним, што је део патолошке релације родитеља, карактеристичан за неразрешене односе и особе склоне персекуцији.

Критичном приликом, након чега је поднета тужба у овој правној ствари, тужени је дана 24.02.2015. године дошао у ВВ у ... број ... у којој је тужиља запослена, а тужени је о свом доласку на њено радно место није обавестио. У згради у којој тужиља ради постоји процедура пријема, па када је тужиљу наведеног дана позвао секретар и рекао да долази странка ББ, тужена је рекла секретару да га врати и да му каже да није ту, на шта су јој одговорили да је он већ ушао. После неколико минута секретар је тужиљи телефоном рекао да су туженом рекли да она није ту, на шта се он није обазирао и рекао је да ће да погледа, те да је кренуо да иде на спрат, што је тужиљу уплашило, с обзиром да је тужени и поред упозорења и обавештења да тужиља није ту, наставио да иде ка њеној канцеларији. Тужиља се уплашила, пребледела, почела да се бори за ваздух и да се осврће по канцеларији тражећи место где ће да се сакрије (у орман) након чега се договорила са колегиницом, сведоком ДД, да ова изађе из канцеларије, да

сачека туженог и каже му да тужила није ту. Наведени сведок је тако и урадила након чега је тужени напустио зграду рекавши да ће сам наћи тужилу. Тужени је тужили у 15.53 часова, када је била на свом радном месту, послао смс поруку да му се јави, а у којој је навео да ствари измичу контроли и да му се јави за пола сата, што је такође уплашило тужилу. Конфликти у односима између парничних странака су се наставили и након критичног догађаја, имајући у виду да је дана 31.03.2016. године дошло до проблема приликом примопредаје малолетног детета. Између странака је у току поступак о измени одлуке о вршењу родитељског права, виђању и издржавању малолетног детета.

Имајући у виду овако утврђено чињенично стање правилно су нижестепени судови применили материјално право када су одредили меру заштите од насиља у породици забраном туженом да приступа у простор око места запослења тужиле на удаљености мањој од 100 метара и налогом да се уздржава од приступа у овај простор, као и меру заштите од насиља у породици забраном туженом да на било који начин даље узнемирава тужилу, те да се уздржава од сваког дрског, злонамерног и безобзирног понашања којим се угрожава телесни интегритет, душевно здравље или спокојство тужиле. Наиме, у поступку је утврђено да је тужени према тужили у више наврата испољавао понашање које представља насиље у породици, у смислу члана 197. став 1. и став 2. тачка 6. Породичног закона, због чега је, у циљу заштите тужиле, било неопходно одредити мере заштите у породици, у смислу члана 198. Породичног закона, а услед опасности да ће тужилац поновити радње које имају карактер насиља у породици.

Неосновано се ревизијом указује да тужени ни са ким није имао ни вербални сукоб у покушају да дође до радне просторије тужиле, као и да га нико није опоменуо, да тужени ниједном радњом није показао дрско понашање или било какву безобзирност или злонамерност у објективном смислу, те да субјективни осећај угрожености душевног здравља и спокојства тужиле мора бити ван граница нормалних и устаљених правила понашања, опште прихваћених у једном друштву. Наиме, свако понашање које одступа од стандарда „нормалног“ опхођења и комуникације са члановима породице квалификује се као насиље у породици.

Извршено породично насиље, без обзира на интензитет и облик испољавања, довољан је разлог за изрицање мера породично правне заштите, при чему треба имати у виду да породично насиље, по правилу, има узлазну линију у виду облика испољавања и последица које изазива, због чега је неопходно изрицање мера заштите онда када насиље још увек није попримило теже облике. Такође, изрицању мера заштите од породичног насиља има места и у периоду „примирја“ с озибром да је за ову врсту насиља карактеристичан циклус у испољавању-након фазе „примирја“ у којој се насилник „искрено“ каје и обећава да ће се променити, наступа фаза „гомилања беса“, која после одређеног времена кулминира и прераста у праву ерупцију насилничког понашања, да би после тога опет наступила фаза „примирја“. Сврха заштитних породично правних мера јесте да се њиховом применом спречи поновно извршење насиља у породици, да се обезбеди нужна заштита физичког и психичког интегритета, здравља и личне безбедности члана породице изложеног насиљу, као и да се отклоне околности

које погодују и подстичу понављање насиља, односно извршење других видова насиља. Која мера заштите ће се изрећи зависи од конкретне радње која представља насиље у породици, опасности која се том радњом изазива, узнемирености члана породице за тако предузете радње, његове угрожености, као и процене степена опасности од поновљеног насиља. Мишљење саме жртве о степену опасности која јој прети такође утиче на сам избор мере заштите која ће у конкретном случају бити одређена, јер управо је жртва та којој се заштита пружа, тако да њена субјективна процена, заснована на искуству, представља кључни фактор приликом избора мере заштите која ће у сваком конкретном случају бити одређена.

Супротно наводима ревизије, нижестепени судови су правилно утврдили да је понашање туженог у згради у којој се налази радно место тужиље било дрско, злонамерно и безобзирно, с обзиром да радно место родитеља није место на коме они треба да се договарају и расправљају о виђењу детета, а такво понашање туженог је угрозило спокојство тужиље на начин ближе наведен у образложењима нижестепених пресуда.

Из наведених разлога одлучено је као у изреци пресуде, на основу члана 414. Закона о парничном поступку.

**Председник већа-судија
Љубица Милутиновић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић